

FARSKÁ RODINA

ROČNÍK VIII. ČÍSLO 3. OKTÓBER 2018

TROJMESAČNÍK SPIŠSKONOVESKÝCH KATOLÍKOV

POŽEHNANIE A OBETA CHORÝCH, STARÝCH A OPUSTENÝCH

**NOVÍ KŇAZI
VO FARNOSTI**

3

STRÁŽNY ANJEL

ROZHOVOR

S ALENKOU

CAPÁKOVOU

8 – 10

POSILA

PRE

CHORÝCH

12 – 13

POŽEHNANIE A OBETA CHORÝCH, STARÝCH A OPUSTENÝCH

DANIEL LYSÝ, šéfredaktor

Pri oslavách si dnes zvykneme priať mnoho pekných vecí: lásku, šťastie, radosť, aby deti, manžel či manželka počúvali, hojnosť peňazí, milostí... ale nikdy nechýba aj pranie dobrého zdravia. Často sa to ešte zvýrazní, keď sa povie „hlavne veľa zdravia.“ Áno, zdravie je dôležité, ale určite nie najdôležitejšie, hoci si to mnohí myslia.

Poznám veľa ľudí, ktorým zdravie chýba vo väčšej či menšej miere, a predsa tí ľudia dokážu zo seba dávať to, čo mnoho zdravých nemá. Niekedy sa pýtam, prečo je to tak.

Opustenosť, utrpenie, choroba – tri skutočnosti, z ktorých má strach asi každý z nás, a predsa nik sa im v živote nevyhne. Všetky tri skutočnosti by boli najväčšou tragédiou, životnou prehrou, keby nebolo jednej zásadnej udalosti: Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania. To, o čom si ľudia niekedy mysleli, že je Božím trestom, sa v Ježišovi stalo požehnaním. On si tým prešiel sám a nik z ľudí by nedokázal opísať, ako veľmi trpel, ako veľmi bol opustený.

Sv. Terézia z Lisieux a neskôr aj sv. Faustína, mystičky, ktoré o tom tiež vedeli svoje, raz napísali, že keby nám anjeli mohli niečo závidieť, tak by to bola eucharistia a utrpenie pre Pána. V Ježišovi sa každá naša bolesť, každá choroba, opustenosť, staroba a nevládnosť môžu premeniť na more milostí, ktorým zaplavíme tento „zdravý“, lásky a súcitu zbavený svet.

Ako našu vďaku a uznanie sme sa preto rozhodli, že toto číslo venujeme všetkým tým, ktorí svojou tichou obetou zachraňujú „zdravých“ ľudí, ponorených do konzumu, pôžitkov, závislostí a egoizmu. •

GODZONE TOUR 2018 – CHCEME VIAC

Pozývame všetkých mladých na desiaty ročník evanjelizačného programu Godzone tour 2018 – Chceme viac. Godzone tour bude **12. novembra 2018** (pondelok) v popradskej aréne so začiatkom 18:00.

PLÁN PREDMANŽELSKÝCH NÁUK NA ROK 2018

MORÁLNA ETIKA o 8:00 hod.	VIEROUKA o 8:00 hod.	MORÁLKA o 8:00 hod.	SVIATOSTI o 8:00 hod.
6.10.	13.10.	20.10.	27.10.
	3.11.	10.11.	24.11.

- Jednotlivé náuky prebiehajú v pastoračnej miestnosti farského úradu.
- Na náuky nie je potrebné hlásiť sa vopred.
- Žiadosť zo štátnej matriky, krstné listy, licencie, údaje o svedkoch, potvrdenia o absolvovaní náuk a iné potvrdenia je nutné doložiť **najneskôr 3 mesiace pred sobášom.**
- **Sviatosť manželstva sa v našej farnosti v piatok nevysluhuje (je to deň pokánia). Ďakujeme za pochopenie.**

FARSKÁ PŮŤ NA MARIÁNSKU HORU

Pozývame všetkých farníkov na farskú púť na Mariánsku horu do Levoče, ktorá sa uskutoční poslednú októbrovú nedeľu 21. 10. 2018. Všetky bližšie info budú vyhlásené v oznamoch pred púťou.

VÍTAME NOVÝCH KŇAZOV V NAŠEJ FARNOSTI

Od júla tohto roka pôsobia v našej farnosti noví kapláni – vdp. Jozef Gorčák a vdp. Martin Bartoš. Poprosili sme ich o krátke predstavenie a položili sme dve otázky:

Dp. Martin Bartoš

Som 4-ročný kňaz, pochádzajúci z neďalekej obce Spišské Tomášovce. Doteraz som pôsobil v Dolnom Kubíne na Orave. Otec biskup mi zmenil doterajšie pastoračné pôsobenie a poslal ma do Spišskej Novej Vsi. Toto mesto nie je pre mňa neznáme. Chodieval som tu na základnú školu Lipovú a neskôr aj na gymnázium. Môžem povedať, že svojím spôsobom som tu prežil svoje detstvo i mladosť. Aj preto tu poznám viacero ľudí, nehovoriac o tom, že s mnohými udržiavam už dlhodobo dobré priateľské vzťahy. Môžem povedať tak trochu humorne, že svoje pôsobenie vnímam ako návratku mestu. Tu som sa učil a teraz som prišiel učiť. Pastoračne tu pôsobím vo viacerých smeroch a budeme sa stretávať nielen v kostole. Viacerí ma poznajú aj zo skautingu, ktorému som sa venoval. Koníčkov a záujmov som mal viacero, poslednú dobu mám stále veľmi rád hubárčenie a rybačku. Je dobré, ak má každý z nás nejaký koníček či hobby, kde dokáže relaxovať a spoznávať nových ľudí. Za tento čas som už v tejto farnosti spoznal jedného rybára, čo ma teší

1. Čo sa vám zatiaľ najviac páči v našej farnosti?

Som veľmi rád, že môžem pôsobiť vo farnosti, kde sú kostoly a kaplnky zasvätené Panne Márii. V Spišskej Novej Vsi je mariánsky kult, a ten je potrebné udržiavať a rozširovať. A iste sa mi páči aj to, že tu nie som úplne cudzí. Čo má však aj svoje nevýhody

2. V čom vidíte najväčší potenciál farnosti?

Doteraz som poznal farnosť viac zvonku, teraz ju spoznávam aj zvnútra cez pastoračiu. V čom je jej veľký potenciál si teraz ešte netrúfam povedať. Čas mi iste pomôže viac spoznať našu farnosť, potom budem múdrejší. •

Dp. Jozef Gorčák

Pochádzam z Oravy, konkrétne z Lokce, kde som navštevoval základnú školu. Potom som 4 roky študoval na gymnáziu Antona Bernoláka v Námestove. Hneď po gymnáziu som si podal prihlášku do kňazského seminára.

Po šesťročnom teologickom štúdiu som bol dňa 16. júna 2018 vysvätený za kňaza. Mám 3 bratov. Vo voľnom čase veľmi rád športujem, niekedy až moc, no vtedy prichádzam na iné myšlienky a aspoň ma nenapadajú "blbosti". A tiež si rád prečítam dobrú knihu.

1. Čo sa vám zatiaľ najviac páči v našej farnosti?

Veriaci, ktorí majú živú vieru, nielen takú nejakú tradičnú. A takých je tu dosť.

2. V čom vidíte najväčší potenciál farnosti?

Táto farnosť má potenciál asi vo všetkom. Veľkým pozitívom je, že je tu cirkevná škola i gymnázium. To je neskutočne silnou stránkou farnosti hlavne pre mládež ktorá je skvelá a v mladých ľuďoch je nesmierny potenciál dobra a tvorivých schopností.

Veľkým pozitívom je aj farský časopis. Osobitným plusom farnosti je prítomnosť sestier Božského Vykupiteľa. •

BOL SOM CHORÝ A PRIŠLI STE MA NAVŠTÍVIŤ

Vo farnostiach žije veľa chorých a trpiacich, ktorí znášajú svoje utrpenie ticho a v ústraní domova, často osamotení. Mnohí túžia po osobnej účasti na svätej omši, spoločnej modlitbe, sviatostiach, pomazaní chorých, ale i po obyčajnom ľudskom stretnutí, rozhovore, posedení pri čaji.

MARTIN BARTOŠ, KAPLÁN

Často nemajú nikoho, kto by ich mohol do kostola priviesť, nikoho, kto by ich navštívil. Buď rodinu nemajú, alebo ich príbuzní žijú ďaleko. A možno manžel, manželka, deti nevládzu priviesť príbuzného na sv. omšu, lebo sú sami chorí či inak obmedzení v pohybe, alebo jednoducho v rodine chýba auto, či vozík na prepravu chorého. Sú takí, ktorým bezvládnosť neumožňuje už vôbec odísť z domu.

Milí farníci, ako pomôcť chorým, ako ich povzbudiť, ako sa máme vysporiadať s chorobou?

Veľkým príkladom nám je Pán Ježiš. Tretina evanjelia dáva priestor Ježišovi, ktorý sa stará o chorých. Popri ohlasovaní Božieho kráľovstva má starostlivosť o chorých pevné miesto v Ježišovom poslaní, ktoré odovzdal svojim učeníkom: „Potom ich poslal hlásať Božie kráľovstvo a uzdravovať chorých“.

Ježiš sa ukazuje skutočne ako „lekár duší a tiel“. Cirkev v tomto Kristovom poslaní pokračuje:

- **duchovne** – modlí sa za chorých a vysluhuje sviatosti;
- **materiálne a prakticky** – zkladá nemocnice a rôzne inštitúcie pre chorých.

Sociálne premeny tohto storočia veľmi zásadne zmenili sta-

tus chorého. Medicína je schopná liečiť veľké množstvo chorôb, ktoré pred časom liečiteľné neboli. V mnohých situáciách medicína dáva solídnu nádej na uzdravenie alebo aspoň zásadne predlžuje vek pri nevyliciteľných chorobách. Aj medicína je nepriamo Božím darom, ktorý dal človeku rozum. „*Maj vo vážnosti lekára, lebo ho potrebuješ, a veď ho stvoril Najvyšší (na pomoc iným)*“, čítame vo Sv. písme (Sir 38,1). Ale choroba ako aj smrť nie je ešte úplne oslabená. Je súčasťou ľudskej prirodzenosti.

Kristov príchod priniesol na pole choroby veľkú novinku. Pred Kristom bola choroba úzko spájaná s hriechom. Ľudia boli presvedčení, že choroba je vždy dôsledkom osobného hriechu, ktorý treba odpykať. „*Rabbi, kto zhrešil – on, alebo jeho rodičia – že sa narodil slepý?*“, pýtajú sa Ježiša na slepeho od narodenia (Jn 9,2).

Ježišovým príchodom sa niečo zmenilo. „*On vzal na seba naše slabosti a niesol naše choroby*“ (Mt 8, 17). Na kríži dal nový zmysel ľudskej bolesti aj chorobe: už viac nie trest, ale vykúpenie. Choroba zjednocuje človeka s Bohom, posväcuje, zjemňuje dušu, pripravuje deň, keď Boh osuší každú slzu a viac nebude ani choroba, ani plač, ani bolesť.

Cez chorobu sa mnohí stali svätými. Sv. Ignác z Loyoly sa obrátil po zranení, ktoré ho na dlhý čas pripútalo na lôžko. Vynútená pauza kvôli chorobe je často príležitosťou zastaviť sa, nájsť seba samých, zamyslieť sa a naučiť sa rozlišovať, čo je skutočne v živote dôležité a podstatné.

Veľkým darom i požehnaním pre chorých sú ľudia, ktorí sa o nich starajú a pomáhajú im. Aj dnes stretáme lekárov, sestry, kňazov či zasvätených, rodinných príbuzných či priateľov, ktorí svojou úprimnou starostlivosťou a ľudskosťou pomáhajú starým a chorým. A aj keď sa stretávame v živote i s opačnými postojmi, nemôžeme zovšeobecňovať a ignorovať toľkú lásku a obetu, ktorými sú zahrnuté miesta, kde sa starajú o chorých. Prostredníctvom mnohých, ktorí sa venujú službe chorým, akoby samotný Ježiš pokračoval a zahŕňal ich svojou láskou. Dokonca sú mnohí ľudia, ktorí nie sú veriaci, ale nádherne sa starajú o chorých. Všetkým týmto Ježiš hovorí: „*Mne ste to urobili!*“.

Chorý potrebuje určite starostlivosť, ktorá je aj na istej odbornej úrovni, ale ešte viac potrebuje nádej. Žiaden liek nepoteší chorého tak, ako nádej. •

PRÍBEH REŠTAUROVANIA KALVÁRIE V KOSTOLE NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE V SPIŠSKEJ NOVEJ VSI

Snímka: Valéria Lendáková

LUCIA SMOLEJOVÁ

Spiš patril na prelome 15. a 16. storočia k významným hospodárskym i kultúrnym oblastiam Uhorského kráľovstva s veľmi silnými obchodnými i kultúrnymi kontaktmi s európskymi obchodnými centrami. Práve tu pôsobila celebrita gotiky, autor najvyššieho gotického krídlového oltára na svete – **Majster Pavol z Levoče**. Narodil sa okolo rokov 1465-70/80. Archívne pramene ho evidujú ako „Paulus Sculptor“. Počiatky jeho rezbárskej aktivity sa kladú do Krakova. Na svojich cestách sa oboznámil s tvorbou viacerých sochárskych majstrov, najmä norimberského sochára Veita Stossa. V Levoči tvoril približne od obdobia okolo r. 1500. Umrel okolo roku 1542. V levočských archívnych dokumentoch sa Majster Pavol spomína od r. 1506. Viedol dobre prosperujúcu sochársku dielňu. Zároveň pôsobil ako člen levočského Bratstva Božieho Tela, mestskej rady a príležitostne obchodoval. Bol rodinne spätý s významným levočským mešťanom Melchiorom Messingschlägerom – oženil sa s jeho dcérou Margitou a stal sa otcom štyroch detí.

Realizoval mnohé rezbárske diela, napríklad:

- Oltár sv. Barbory v Banskej Bystrici
- Oltár sv. Mikuláša a hlavný oltár farského kostola v Levoči
- Oltár Zvestovania v Chyžnom
- Oltáre Narodenia v Levoči, sv. Vavrince v Hrabušiciach, sv. Margity v Mlynici, sv. Juraja v Spišskej Sobote, Oltár sv. Anny v Levoči, Oltár sv. Jánov v Levoči
- skupina sôch Ukrižovania v Bardejove
- Kalvária v Spišskej Novej Vsi
- mnohé ďalšie umelecké diela.

Kalvária v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Spišskej Novej Vsi

V Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Spišskej Novej Vsi bolo na južnej stene umiestnené dlhé roky drevené súsošie Kalvárie z dielne Majstra Pavla z Levoče, zhotovené v období okolo roku 1520. Ako vieme, od roku 2017 prebieha jeho reštaurovanie.

Za príbehom reštaurovania Kalvárie zo Spišskej Novej Vsi som sa vybrala do Spišského Podhradia, do dielne reštaurátora –

Mgr. art. Štefana Siváňa. Hoci, môžeme povedať, že tento proces sa začal už v čase vyhlásenia verejného hlasovania o získanie grantu na reštaurovanie niektorého z historických diel.

Naša kalvária bola daná na reštaurovanie do reštaurátorskej dielne v Spišskom Podhradí. Jej financovanie zabezpečila nadácia VÚB, a.s. (keďže získala najviac hlasov počas verejného hlasovania v súvislosti s reštaurovaním niekoľkých diel) i farnosť Spišská Nová Ves. Kalváriu tvoria tri sochy – ukrižovaný Ježiš a pri kríži stojace sochy: Panna Mária a apoštol Ján. Toto reštaurovanie našej kalvárie nie je prvé. Už v 50-tych rokoch prebehla reštaurácia diela v dielni bratov Kotrbocov (reštaurovali aj levočský – najvyšší gotický krídlový oltár v Európe, pravdepodobne z roku 1517 – oltár v Kostole sv. Jakuba Staršieho – bazilike minor v Levoči).

Proces reštaurovania je zložitý a prebieha v mnohých fázach. Sochy Kalvárie boli dané na prístroj CT v spišskonovoveskej nemocnici, aby sa zistil stav drevnej hmoty, aktivnosť drevokazného hmy-

Pohľad na Ukrižovaného z Kalvárie – typickým znakom sôch Majstra Pavla sú mandľové oči | Miloš Fiľa

zu. Zistilo sa, že socha Krista je pomerne dobre zachovaná, v horšom stave boli sochy pri kríži. Ďalej sa zisťovali vrstvy, ktoré boli nanesené na drevo sôch v priebehu dejín. Postupne sa odstraňovali nové vrstvy, až sa reštaurátori dostali na pôvodnú, najstaršiu vrstvu. Ako skonštatoval majster Siváň, najvýznamnejším aspektom reštaurovania bolo práve ob-

javenie pôvodnej vrstvy a zároveň odstránenie novej úpravy, ktorá bola dlho považovaná za originál. Gotika je zaujímavá aj preto, že sa prijateľne reštauruje, lebo nové vrstvy idú pomerne ľahko dole a očistný proces sa zastaví na pôvodnej – gotickej, vrstve. „Urobili sme nejaké sondy a zistili sme, že pod domnelým originálom je ďalšia vrstva,“ konštatoval majster Si-

Drapéria Ukrižovaného poskladaná do typického znaku Majstra Pavla na sochách má tvar ucha. | Miloš Fiľa

Kalvária zo Spišskej Novej Vsi | Miloš Fiľa

važ. Sochy Panny Márie a apoštola Jána si vyžadovali viac čistenia a odstraňovania sekundárnych vrstiev.

Ďalšou fázou reštaurovania bolo namáčanie drevených sôch do syntetických živíc, počas ktorého sa spevnila drevná hmota. Nasledovala technologická prestávka.

Až v nasledujúcej fáze sa opravili poškodené časti dreva, vtedy je

buď použité nové drevo alebo tmel. Postupne sa nanášali podkladové vrstvy, najskôr kriedová a potom farebná. V terminológii reštaurátorov ide o proces retuše. Ak pozorujeme dieło z odstupu, tvorí krásny jednoliaty celok, no zblízka by mala byť retuš rozpoznateľná (jemné ťahy štetcom – bodky alebo čiarky).

Na záver celého procesu bude prebiehať povrchová úprava, ktorá zakonzervuje farebnú vrstvu a zároveň ju ochráni.

Už túto jeseň čaká naša kalváriu proces inštalácie v chráme. Nájde ju na pôvodnom mieste?

Zaujímavosť, o ktorej mnohí z nás nevedeli.

Kompozícia kalvárií je známa z mnohých chrámov na Slovensku aj vo svete. Tieto kompozície kalvárií boli umiestňované v kostoloch v triumfálnom oblúku, hore medzi presbytériom a loďou. U nás, v Kostole Nanebovzátia Panny Márie, to bolo na južnej stene chrámu. Aj tu sme ju vídali, modlili sa pod ňou, ďakovali, prosili... Kto z nás si však uvedomil, že tu ktosi chýba? Vieme, že s Ježišom predsa bola pod krížom aj Mária Magdaléna: „Pri Ježišom predsa bola pod krížom aj Mária Magdaléna: „Pri Ježišom predsa bola pod krížom aj Mária Magdaléna.“ (Jn, 19-25) „Boli tam a zďaleka pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali Ježiša z Galiley a posluhovali mu. Medzi nimi bola Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov.“ (Mt 27, 55-56)

V kostole v obci Stratená je zaujímavá socha kľačiacej Márie Magdalény. Osamotená, bez kríža. Časťou odborníkov bola pripisovaná k našej, spišskonovoveskej kalvárii. Počas reštaurovania kalvárie boli uskutočnené dve exaktné porovnania vzoriek z tejto sochy (odobratá polychrómia) a v dvoch rôznych laboratóriách boli uskutočnené testy, ktoré preukázali, že naša Kalvária a socha Márie Magdalény zo Stratenej patria pravdepodobne k sebe.

Na minuloročnej výstave diela Majstra Pavla v Bratislave boli tieto sochy asi po 250-tich rokoch opäť dané spolu do jednej kompozície Kalvárie.

Na záver chcem poďakovať majstrovi Štefanovi Siváňovi za čas a rozhovor s ním, a verím, že už onedlho si budeme môcť opäť pokľaknúť k našej kalvárii s vďakou či prosbami. •

Sochy Panny Márie a sv. Jána z Kalvárie | Miloš Fil'a

Drapéria Ukrižovaného poskladaná do typického znaku Majstra Pavla na sochách má tvar ucha | Miloš Fil'a

STRÁŽNY ANJEL

Svet sa neustále vyvíja. Kým v minulosti povolanie opatrovateľ/-ka bolo zriedkavé, dnes sa pracovné portály i inzertné noviny priam hemžia príťažlivými zahraničnými ponukami pre opatrovateľov. Množstvo slovenských žien a mužov na nich zareagovalo a odišlo pracovať za hranice Slovenska. Jedni z nutnosti, iní s cieľom zarobiť si. Tým, ktorí ostali a pracujú už roky ako „strážni anjeli“ – opatrovatelia našich seniorov, či chorých, patrí aj Alenka Capáková, naša farnička. Patrí jej naše úprimné „ďakujem.“

VIERA KUBOVČÍKOVÁ

FOTO: SÚKROMNÝ ARCHÍV ALENY CAPÁKOVEJ

Alenka, môžeš našim čitateľom čo-to o sebe prezradiť?

Pochádzam zo Spišskej Novej Vsi, som vydatá, mám štyri deti. Študovala som v Trebišove odbor potravinárstvo. Neskôr som získané vzdelanie využila ako pracovníčka v podniku Frucona, ktorý v tom čase fungoval v Levoči. Rada varím, pečiem, obľubujem čítanie kníh a šťastnou ma robí i rekreačná turistika.

Prácu opatrovateľky vykonávaš už dvadsať rokov. Ako si tá táto práca „naša“?

Ako som už spomínala, pracovala som v odbore potravinárstvo, čo bolo veľmi vzdialené od práce, ktorú vykonávam teraz. Pre prácu opatrovateľky som sa rozhodla spontánne, pretože som túžila po zmene a predovšetkým som hľadala prácu s ľuďmi. Prišlo mi preto vhod, keď sa v Spišskej Novej Vsi zakladala Spišská katolícka charita, kde som začala od jej začiatku pôsobiť ako opatrovateľka.

Z akých činností pozostáva práca opatrovateľky?

Moja práca je rôznorodá. Pozostáva z osobnej asistencie klientovi pri obliekaní, stravovaní,

osobnej hygiene, sprevádzaní na lekárske vyšetrenia, pomoci pri domácich prácach. Vždy závisí predovšetkým od zdravotného stavu klienta, prípadne jeho individuálnych potrieb, alebo požiadaviek rodinných príslušníkov. Momentálne sa starám o klientku, ktorá je pripútaná na lôžko a je potrebné ju kŕmiť, polohovať, vykonávať osobnú hygienu.

Čo je na práci opatrovateľky krásne a čo ťažké?

Keď sa robí a pristupuje ku klientovi s láskou, tak je všetko krásne. A čo je ťažké? Pre mňa osobne je to nepochopenie a neprijatie zo strany klienta, či rodiny. Našťastie sa mi to nestávalo často.

Zažila si aj nepríjemnosti?

Áno, vtedy, keď rodinný príslušník žiadal odo mňa i také

služby, ktoré som ako opatrovateľka nemala v náplni práce a ani nesúviseli so starostlivosťou o zvereného klienta. Ľudia si nás často mýlia so „slúžkou“, aspoň ja som to takto istý čas vnímala.

Koľko klientov ti už prešlo „rukami, či srdcom“?

Presne to neviem, ale odhadujem, že ich mohlo byť okolo tridsať – štyridsať.

Čo máš na svojej práci najradšej a prečo?

Vôbec som si nemyslela, že sa mi práca opatrovateľky bude páčiť natoľko, že v nej zotrvám tak dlho. Je to už skoro dvadsať rokov, čo ju vykonávam a je to aj pre mňa až neuveriteľné. Zo začiatku som ju vnímala pozitívne ako zmenu, ale postupne som prišla na to, že ma baví. Jednoducho mi táto práca „sadla“. Teší ma spokojnosť klienta po vykonanej práci, úsmev a slovo „ďakujem“, na ktoré aj my, mnohí zdraví, zabúdame. Ťažké chvíle sú hlavne tie, keď si na klienta zvyknem a zrazu sa dozviem, že odišiel do večnosti... Taký je však život.

**TEŠÍ MA SPOKOJNOSŤ
KLIENTA PO
VYKONANEJ PRÁCI,
ÚSMEV A SLOVO
„ĎAKUJEM“, NA
KTORÉ AJ MY, MNOHÍ
ZDRAVÍ, ZABÚDAME.**

Si dobrá opatrovatelka?

Neviem, či existuje dobrý/dokonalý opatrovatel, všetci sme len ľudia, takže sa môžeme aj mylíť, aj nahnevať. Keď od klienta odchádzam, zvyknem sa ospravedlniť, pohladím, usmejem sa a zase je všetko v poriadku. Zabudneme a ideme ďalej.

Zmenila ťa tvoja práca?

Áno, stala som sa empatickejšou, vnímavejšou na potreby iných.

Ako ti viera v Boha pomáha pri tvojej práci?

Viera v Boha? Tak to je „topka“. V mojom živote stojí na prvom mieste a dúfam, že bude aj naďalej. Veľmi mi pomáha. Bez nej by som to nezvládla ani v práci, ani v osobnom živote. Dodáva

mi silu i pokoru. Každé ráno, keď idem do práce sa modlím svätý ruženec. Modlím sa za seba, aby som zvládla to, čo mi prinesie deň, ale modlím sa aj za klienta a prosím o lásku a trpezlivosť pri práci. Bola som aj v „neveriacich“ rodinách, bolo to ťažké, ale zároveň aj pekné, lebo sa stalo, že sa nakoniec so mnou aj modlili, priblížili sa k Bohu. Snažila som sa, aby v mojej službe bola vždy láska a modlitba.

Čo by si poradila rodinám, ktorých možno prekvapí staroba, choroba ich blízkych. Ako by mali postupovať, či prežívať čas starostlivosti o chorého, starého?

Neviem, či môžem niekomu radiť, ale pokúsím sa. Áno, je to ťažké a myslím si, že sa na to ani nedá pripraviť. Keď to príde nečaka-

ne, je potrebné len konať. Ideálne je obrátiť sa na „správne miesta“, napríklad na Slovenskú katolícku charitu a zistiť, na čo má klient nárok, ako vybaviť opatrovatelku, akú službu bude potrebovať, na koľko hodín denne. Kým sa opatrovatelstvo vybaví, je potrebné zachovať pokoj a požiadať o pomoc širšiu rodinu a pri chorom/starom sa striedať. Je to niekedy náročné, hlavne vtedy, keď rodina kvôli ťažkému zdravotnému stavu už nie je schopná zabezpečiť kvalitnú starostlivosť. Vtedy je nutné vyhľadať vhodné zariadenie, kde sa o klienta postarajú na profesionálnej úrovni.

Práca opatrovateľa nie je súčasťou spoločnosti dostatočne docenená. Čo by si navrhovala zmeniť, vylepšiť?

Alena Capáková s dcérou a jej priateľkou Zuzkou Popreňákovou.

Alena Capáková na výlete vo Vysokých Tatrách s dcérou a súrodencami Zuzkou a Martinom Popreňákovcami.

Bola by som veľmi rada, keby práca opatrovateľov bola spoločnosťou viac ohodnotená – hlavne finančne. Veľa žien v súčasnosti opatruje klientov v zahraničí, kde je táto práca ohodnotená oveľa štedrejšie, ale rodina takej matky – opatrovateľky je ukrátená o jej prítomnosť, čo môže mať aj veľa zlých následkov na deti, manželstvo.

Čo by si odporúčala záujemcom o prácu opatrovateľa/-lky?

Opatrovateľstvo je práca náročná, ale zároveň pekná. Je to skôr poslanie. Musíte mať pre ňu cit a predovšetkým, musíte mať rád ľudí, zvlášť starších s ich prípadnými vrtochmi a nedokonalosťami. Nezabudnime, že aj my raz budeme starí... •

Alena Capáková na prechádzke s priateľkou Dagmarou Popreňákovou a deťmi.

DÔLEŽITOSŤ STARÝCH RODIČOV PRI VÝCHOVE

Pri návrate do detstva sa mnohým z nás vyjavia spomienky na svojich starých rodičov. Zväčša sú veľmi príjemné. Čím to asi je?

Snímka: unsplash.com

MONIKA DOBROVSKÁ

S pribúdajúcim vekom sa mení pohľad človeka na život. Dôležité sú podstatné veci: láska, rodina, viera, dobré vzťahy. V živote sa stretávame s mnohými skúškami a tie nás posúvajú dopredu. Stávame sa zrelšími a múdrejšími. Preto je úloha starých rodičov vo výchove detí nezastupiteľná.

Keď sa človek stane rodičom, vchopne do situácie, s ktorou nemá žiadnu skúsenosť a je dobré, ak sa má s kým poradiť. Dnes si človek „vygoogli“ všetko, ale na jeden problém je mnoho riešení, ktoré si často odporujú. Jednoduchšie je opýtať sa rodičov, ako to robili oni a použiť osvedčené rady.

Doba sa mení, výskum napreduje a menia sa stereotypy používané pri výchove. Naši rodičia niekedy „nerozumejú“ našim rodičovským spôsobom. Napríklad: Prečo dnes nedávame deťom cukor, keď sme boli malí my, ešte aj cumel' namáčali do medu. Alebo načo toľko dojíť, keď my sme vyrastali

na sunare. V tomto veda pokročila a veľa sa zmenilo. Múdri starí rodičia sa dajú poučiť aj nami modernými rodičmi. Čo sa však nezmenilo je veľká obetavá láska, ktorou nás naši rodičia zahrňali a teraz chcú láskou zahrňať aj svoje vnúčatá.

Starí rodičia majú viac trpezlivosti a lásky, často svoje vnúčatá rozmaznávajú, čo je dobré vtedy, ak to ony nezneužívajú. Je dobré, ak si vnúčatá starých rodičov vážia a k tomuto vzájomnému vzťahu prispievajú aj rodičia svojim postojom. Starí rodičia sa o svoje vnúčatá boja viac, ako o svoje deti, no dávajú im väčšiu slobodu ako ich rodičia, čo prispieva k samostatnosti i rozvoju tvorivosti u detí. Často sú veľkým príkladomlivej viery, čo napomáha nám rodičom pri ich náboženskej výchove. Oni sú tí, ktorí privádzajú deti do kostola a podporujú ich v tom. So starými rodičmi si naše deti užijú to, čo sa s nami, rodičmi nedá zažiť.

Blízkosť inej osoby, dôverný vzťah, spoznajú hodnotu histórie a pozrú sa na nás rodičov z iného uhla pohľadu.

Keď boli naši synovia malí, nechcela som ich veľmi dávať babkám, aby som ich nezaťažovala. No neskôr som pochopila, že pri svojich vnúčatách zabúdajú na svoje choroby a starosti, pookrejú a nabijú sa novou energiou. Aj my rodičia niekedy potrebujeme oddych od svojich detí. A na to sú najlepší starí rodičia. Je výborné ak máte dobrých starých rodičov, ktorí sú vám nablízku a v potrebnom čase vám pomôžu. Ak vaši rodičia už nie sú medzi nami, alebo sú ďaleko, a možno nie sú, či v minulosti ani neboli dokonalými rodičmi, je dôležité pestovať u svojich detí lásku k nim. Nevieme, čo nám život prinesie, nevieme, akí budeme my, keď budeme starí. Preto vložme svoje životy do Božej prozreteľnosti a milosrdenstva. •

POSILA PRE CHORÝCH

Medzi naše najčastejšie ľudské skúsenosti patrí iste fyzická bolesť, slabosť a choroba. Asi je teda možné povedať, že niet na svete človeka, ktorý by vo svojom živote skúsenosť bolesti a choroby nemal. Prežívať nejakú chorobu pritom často znamená skusovať vlastnú bezmocnosť, svoje obmedzenia, a preto môže choroba viesť k úzkosti, či dokonca k zúfalstvu a k vzbure proti Bohu. Na druhej strane však skúsenosť choroby núti človeka zamýšľať sa nad skutočným zmyslom jeho života a zamerať sa na to, čo je podstatné.

Snímka: unsplash.com

MARIÁN KUNDLA, KAPLÁN

Ked' bol v roku 1981 spáchaný atentát na svätého Jána Pavla II., dlhšiu dobu sa potom liečil zo zranení v rímskej nemocnici Gemelli. Pri svojom odchode z nej odkázal chorým: „Vy ste moji najmilší bratia a sestry trpitelia. Lebo vy podľa slov sv. Pavla, na svojich telách doplňujete to, čo chýba tajomnému Kristovmu telu na utrpení. On trpel ako naša hlava a my jeho údy, sa svojim utrpením pripájame k nemu. Stávame sa mu podobnými a pomáhame mu vykupovať seba i svet.“ Týmito slovami chcel pápež, ktorého život bol tiež do veľkej miery poznačený i fyzickým utrpením, poukázať na dôležitosť, na zmysel ľudského utrpenia. No zároveň pripomenul, že človek, ako koľvek sa cíti sám, predsa vo svojich bolestiach a trápeniach sám neostáva, lebo je s ním Kristus, ktorý „vzal na seba naše slabosti a niesol naše choroby.“

Ak si teda všimneme rozprávania evanjelií, môžeme naozaj pozorovať veľkú lásku a súcit, ktorý Ježiš preukazoval chorým, voči ich utrpeniu a biede. Zo všetkých môžeme spomenúť napríklad uzdravenie stotníkovho sluhu či Petrovej testinej, navrátenie zraku

slepému Bartimejovi, vyličenie ženy, ktorá dlhé roky trpela na krvotok. Po stretnutí s Ježišom chromí a ochrnutí začali chodiť, marmocní boli očistení, hluchým sa otvoril sluch. Týmito skutkami Ježiš nielen vracal zdravie, ale tiež ukazoval, že chorý človek nie je strestaný Bohom, ako si to vtedy ľudia často mysleli, ale že má takú istú hodnotu a dôstojnosť, ako človek zdravý. A aby sa zvýraznila jeho blízkosť pri trpiacom človeku pre všetky časy, ustanovil sviatosť, ktorá je určená práve chorým – sviatosť pomazania chorých.

Kedysi sa viac na označenie tejto sviatosti používal názov posledné pomazanie. Bolo to i podľa často zaužívanej praxe udeľovať túto sviatosť výlučne na sklonku ľudského života. Tiež tento názov chcel napovedať tú skutočnosť, že ide o posledné v rade rôznych pomazaní, ktoré kresťan v živote prijíma (pri krste, pri birmovaní, pri kňazstve). Aj napriek tomuto označeniu ale liturgia nikdy neprestala prosiť Pána, aby chorý znova nadobudol zdravie, ak by to osožilo jeho spásu.

Na mieste je otázka, kde v Písme nachádzame zmienku o usta-

novení tejto sviatosti? Istý náznak vidíme v Markovom evanjeliu, kde Ježiš pred nanebovstúpením rozposiela svojich apoštolov do celého sveta a hovorí im o tom, aké znamenania ich budú sprevádzať. Medzi inými sa tu uvádza: „na chorých budú ukladať ruky a tí ozdravejú.“ (Mk 16, 18) To, čo evanjelista Marek naznačuje, apoštol Jakub vo svojom liste už uvádza ako bežnú prax kresťanských komunít apoštolských čias, keď píše: „Je niekto z vás chorý? Nech si zavolá starších Cirkvi; a nech sa nad ním modlia a mažu ho olejom v Pánovom mene. Modlitba s vierou uzdraví chorého a Pán mu ulaví; a ak sa dopustil hriechov, odpustia sa mu.“ (Jak 5, 14-15)

V tomto Jakubovom svedectve teda už máme zachytený i obrad, ako sa táto sviatosť vysluhuje. Je to teda modlitba nad chorým spojená s mazaním olejom chorých. Ide o olivový olej, ktorý požehnáva biskup pri missa chrismatis na Zelený štvrtok. Ak nie je možné použiť olej požehnaný biskupom, môže ho požehnať i kňaz, ktorý pomazanie chorých vysluhuje. Týmto olejom vysluhovateľ, teda kňaz alebo biskup, pomaže chorého na čele a na dlaniach obidvoch

rúk. V prípade nevyhnutnosti však stačí len jedno pomazanie na čele, či na inej časti tela. Pritom sa vyslovuje formula: „Skrze toto sväté pomazanie a pre svoje láskavé milosrdenstvo nech ti Pán pomáha milosťou Ducha Svätého. Amen. A oslobodeného (oslobodenú) od hriechov nech ťa spasí a milostivo posilní. Amen.“

Sviatosť pomazania chorých môže prijať každý veriaci, ktorý trpí nejakým vážnym ochorením, alebo je pred náročnejšou operáciou alebo pre starobu upadol na sile a ocitá sa tak v nebezpečenstve. Túto sviatosť je možné prijať i opakovane, ak chorý po vyzdravení opäť upadol do ťažkej choroby alebo ak sa počas trvania tej istej choroby nebezpečenstvo stalo vážnejším.

Všetky sviatosti chápeme ako viditeľné znaky neviditeľnej Božej milosti, a tak aj sväté pomazanie je takýmto znakom, ktorý sprostredkúva a udeľuje Božiu milosť. V prípade sviatosti pomazania je to predovšetkým milosť posily, pokoja a odvahy na premáhanie ťažkostí, ktoré sú charakteristické pre stav choroby a staroby. Pomáha človeku obnoviť dôveru k Bohu a bráni pred upadnutím do malomyseľnosti. Privádza k uzdraveniu duše, ale aj k uzdraveniu tela, ak je to Božia vôľa. Zároveň sa chorý užšie spája s Kristovým utrpením a tak ľudské utrpenie dostáva akoby nový zmysel – stáva sa účasťou na Ježišovom spasiteľskom diele. Rovnako tak chorý, ktorý túto sviatosť prijme, trpezlivým znášaním svojho utrpenia prispieva k posväteniu celej Cirkvi.

Je veľmi dôležité, aby tí, ktorí sprevádzajú chorých či

starých, dbali o to, aby boli vo vhodnom čase posilnení touto sviatosťou. Stáva sa, že sa chorí boja prijať sviatosť pomazania, pretože si myslia, že by potom nutne museli zomrieť, čo iste nie je pravdou. Rovnako tak príbuzní neraz čakajú až takmer do poslednej chvíle, aby zavolali k chorému či umierajúcemu kňaza, pretože nechcú príbuzného konfrontovať s tým, že jeho stav je vážny. Takýto postoj iste nie je správny, pretože tým takpovediac oberieme chorého o pomoc a milosti, ktoré mu môže Boh v tejto sviatosti udeliť. Na druhej strane sa ale tiež stáva, že prijatie pomazania je iba akousi poverou alebo honbou za zázrakom. Pred takýmto chápaním nás vystríha aj pápež František, ktorý na jednej zo svojich generálnych audiencií povedal: „Ježiš učil svojich učeníkov rovnakej láske k chorým a trpiacim, akú mal on sám, a odovzdal im schopnosť a úlohu ďalej prinášať v jeho mene a podľa túžby jeho srdca úľavu a pokoj prostredníctvom osobitnej milosti tejto sviatosti. To však nemá byť dôvodom upadnúť do nutkavého vyhľadávania zázraku či očakávať, že je možné vždy a za každých okolností získať uzdravenie. Je tu však istota Ježišovej prítomnosti pri chorom a starom človeku.“ Usilujme sa teda povzbudzovať našich chorých a starých, aby sa nebáli prijať sväté pomazanie. Nech ho prijmu s vierou, že Boh ich posilní v utrpení, že bude s nimi pri znášaní všetkých ťažkostí, ktoré choroba a staroba so sebou prinášajú a že skrze túto sviatosť sa ešte väčšmi zjednotia s Kristom, ktorý sám trpel a aj nás učí s pokorou a trpezlivo utrpenie znášať. •

POZVÁNKA

*Srdečne vás všetkých pozývame
na slávnostné požehnanie
Kalvárskej kaplnky
a zreštaurovanej*

*Kalvárie od Majstra Pavla
z Levoče,*

*ktoré bude pri sv. omši 10,30 h.
v Nedeľu Krista Kráľa
25. 11. 2018.*

PREČO NÁM MLADÍ NEVERIA

Snímka: unsplash.com

Viem, že táto rubrika je určená mladým. Ale dnes som urobil výnimku a napísal tu niečo pre zrelších. Azda to nebude nikomu vadiť.

DANIEL LYSÝ

Raz sa ma ktosi spýtal, či má zmysel venovať toľko času, prostriedkov a pozornosti mladým ľuďom. Každý totiž, kto sa nejakým spôsobom usiluje formovať mládež, vie, koľko námahy a trpezlivosti si táto práca vyžaduje. Je skvelé, keď máte okolo seba ľudí, ktorí vás rešpektujú a snažia sa. Ale veľmi často zažívate presný opak.

Možno keby sme všetku tú snahu investovali niekam inam, bolo by to omnoho efektívnejšie a omnoho rýchlejšie by to prinieslo dobré výsledky, ktoré v dnešnej dobe každý netrpezlivo očakáva.

Tak prečo práve mladí???

Je to presne osem rokov, ako som sa začal aktívne venovať práci s mládežou a táto otázka konfrontuje môj život každý deň. Nikdy ani na chvíľu som však nezapochyboval o dôležitom poslaní služby pre mládež. Aj keď sa to niekedy nezdá, mladí si zaslúžia našu pozornosť, náš čas a naše investovanie do nich. Jednoduché si to zaslúžia. Veď aj my sme boli niekedy mladí a potrebovali sme to.

Čím ďalej, tým viac sa ma však zmocňuje dojem, že sa mladí uzatvárajú. Majú svoje partie, svoje sociálne siete, svoje kúty, skryté uličky, svoje bary, svoj svet, kam dospelí nemajú prístup. Maximálne len z pozície tichého pozorovateľa alebo neočakávaného narušiteľa. Mladí sa od nás odčleňujú a my si možno nahovárame, že raz ich to azda prejde, že raz možno dostanú rozum a všetko bude ok. Ale čo ak sa mylíme?

Často som svedkom troch najväčších chýb, ktorých sa my, dospelí, voči mladým dopúšťame.

1. Nevenujeme im pozornosť, nemáme na nich čas:

Často vídavam, akí sme nevšímaví voči mládeži. Niekedy nevidíme a nevedomujeme si, koľko dobrých vecí robia a ako osviežujú našu spoločnosť (stačí napr. prebehnúť stránku ZKSM, Domky, eRka alebo Skautingu). Na druhej strane sme často apatickí, keď mladí robia verejne niečo zlé, a to aj pred našimi očami (cigarety už u detí, lacný aj tvrdý alkohol, v horšom prípade drogy...). Mám dojem, akoby sme sa báli pozitívne zakročiť, prihovoriť sa im, citlivo im vysvetliť,

že to, čo robia, ubližuje v prvom rade im samým. Niekedy stačí jednoduché povzbudenie (sám som bol svedkom, keď stačil dokonca len úprimný úsmev...), zopár milých slov o tom, že na nich záleží a že je v nich obrovský potenciál.

Napriek tomu možno niekedy nepochodíme. Ale nezabudnime na slová jedného írskoho filozofa: „*Na to, aby zlo zvíťazilo, stačí málo: aby dobrí ľudia neurobili nič.*“ Teda naša apatia.

2. Nedokážeme ich prijať a nevieme sa k nim priblížiť:

Toto sú asi dve najväčšie výzvy pre prácu s mládežou dnes. Prijať a priblížiť sa k tým, ktorí nás odpudzujú a ktorých nezaujímame. Nie kritika, nie krik ani hnev. Len trpezlivosť a nezištná láska sú jedinou cestou k tomu, ako sa dotknúť srdca plného hnevu, ktoré o všetko stratilo záujem.

Je to veľmi ťažké, ale stojí to za to. Zažil som to už veľakrát. Hrubá vrstva kombinácie zranení a pýchy postupne padá, keď sa mladého srdca dotkne slovo prijatia a porozumenia. Veď tu nie sme preto, aby sme mladých stále len kritizovali, ale aby sme im pomohli uveriť, že majú svoju hodnotu, že sú vzácní, a aby sme im pomohli objaviť vnútorný potenciál, ktorý v nich drieme.

Pamätám sa na jedno dievča. Prišlo na duchovnú obnovu, vlastne ju tam priviezli jej rodičia, aby po ceste niekam neušla. Jej pohľad bol zastretý a v očiach plno vzdoru. Po troch dňoch sa čosi stalo a ona mi s plačom vravela, že sa rozhodla zmeniť svoj doterajší život. Nikdy nezabudnem na to, ako sa vtedy zmenila jej tvár, jej oči a pohľad, ktorý zrazu vyžaroval pokoj a krásu.

3. Chceme od nich, aby boli takí ako my:

Asi poznáte jednu z tzv. „výchovných“ viet, ktorá sa začína nejako takto: „*Keď ja som bol(a) v tvojom veku...*“

Neviem, či ste ju niekedy počuli od rodičov alebo od svojich učiteľov, ale viem, že poslanstvo tejto vety vyjadruje asi niečo také: „*Mal by si byť ako ja a mal by si robiť to, čo ja v твоjich rokoch. Ale ty nie si ako ja a nerobíš to, čo ja, takže mal by si sa viac snažiť, lebo tak by to bolo najlepšie.*“

Určite sa nikomu z nás nepáči, keď nás chce niekto nasilu meniť a ešte k tomu podľa svojich predstáv. Každý z nás je totiž originál. O to viac to platí o mladých. Našou jedinou dôležitou úlohou teda je pomôcť mladým, aby mohli byť „najlepšou verziou seba samých.“ •

KULINÁRIUM

Strúhaný malinový zákusok

Drahí naši čitatelia, s novým školským rokom sme do farskej rodiny zaradili aj praktickú mini rubriku s názvom "Kulinárium". Keďže, ako sa vraví, láska ide cez žalúdok, veríme, že aj takýmto spôsobom vás môžeme inšpirovať k tomu, aby ste navarili či napiekli chuťovku z receptára Farskej rodiny nielen pre seba, ale aj pre ľudí, ktorých máte radi.

GABRIELA MITRÍKOVÁ

Milé slečny, mamy, staré mamy, dcéry, sestry, tety, ale samozrejme aj vy, muži... jednoducho všetci, ktorí radi pečiete či varíte! Predstavujem vám novú rubriku, v ktorej budeme vypekať a vyvárať. V tejto uponáhľanej dobe si všetci radi uľahčíme prácu a namiesto doma upečeného koláča si nejaký odbehne kúpiť do supermarketu či do cukrárne, alebo si obstaráme na obed polotovar, ktorý „šupneme“ do rúry, či mikrovlnky. Musím sa priznať, že aj ja to niekedy takto robím. Ale povedzme si otvorene, že takéto jedlo či koláč nikdy nenahradí to naše – domáce. A tak vás pozývam: zapnite rúry, uviazte si zástery, vezmite do ruky mixéry a varechy, dnes začíname koláčikom!

Strúhaný malinový zákusok

Tento koláčik mám viackrát odskúšaný a každému vždy veľmi chutil. Množstvá surovín sú uvedené pre veľkosť plechu 30 x 22 cm. Keďže ja mám doma len väčšie plechy, cesto aj plnku robievam z 1 a ½ dávky.

Na cesto budeme potrebovať: 350 g hladká múka, 5 ks žltky, 250 g palmarín, 1 kávová lyžička prášok do pečiva, 3 polievkové lyžice kryštálový cukor

Na plnku budeme potrebovať: 5 ks bielky, 2 balíky vanilkový puding (Zlatý klas), 240 g práškový cukor, 2 balíčky vanilkový cukor, 50 ml olej, 500 g maliny alebo jahody, čučoriedky, ríbezle (čerstvé alebo mrazené)

Postup:

Pripravíme si cesto: zmiešame spolu múku, prášok do pečiva, žltky, cukor, maslo nastrúhané na hrubom strúhadle. Spracujeme cesto, ktoré rozdelíme na dve časti (jednu väčšiu – spodok koláča, jednu menšiu – nastrúhaný vrch) a dáme cca na 1 hodinu do chladničky, aby stuhlo. Cesto určené na strúhanie môžeme dať aj do mrazničky (potom sa bude lepšie strúhať).

Plech na pečenie netreba ničím vymastiť, pretože cesto je dostatočne tukové, aby sa koláč nepri-

lepil. Stuhnutú väčšiu časť cesta rozvaľkáme a uložíme na plech.

Pripravíme si plnku: bielky vyšľaháme na tuhý sneh a postupne pridávame práškový a vanilkový cukor. Pridáme vanilkový puding (vsypeme prášok Zlatý klas) a postupne za stáleho mixovania priliievame olej. Plnku rozotrieme na pripravené cesto a na ňu poukladáme ovocie (pri mrazenom ho necháme trochu rozmraziť, aby koláč nebol veľmi mokry) a nastrúhame druhú časť cesta.

Pečieme na 170 – 180 °C približne 40 minút. Samozrejme, záleží od druhu rúry, takže po 30-tich minútach odporúčam koláčik skontrolovať. •

Prajem vám príjemné pečenie!

Budem rada, ak sa aj vy podelite s vašimi odskúšanými a overenými receptami, ktoré budú zverejnené v tejto rubrike. Recepty posielajte na e-mail: farskarodina@gmail.com

NOVINKY Z CIRKEVNÉHO GYMNÁZIA ŠTEFANA MIŠÍKA

Žiaci na návšteve v kláštore u sestier redemptoristiek v Kežmarku

Žiaci spolu s učiteľmi na účelovom cvičení

JANA MARCINČINOVÁ

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Nový školský rok 2018/2019 je už v plnom prúde a s novým elánom sme sa rozbehli za vedomosťami. Aj tentoraz nás čakajú úlohy, ktoré bude treba splniť. Vyvrcholením bude určite maturitná skúška našich štvrtákov. Aj prváci si už na nové prostredie zvykli a organicky sa začlenili do radov našich študentov.

Ako býva zvykom, hneď na začiatku sme sa zúčastnili na jednoduchovej duchovnej obnove, ktorú viedol náš nový pán kap-

lán Martin Bartoš. Navštívili sme kláštor sestier redemptoristiek v Kežmarku, kde sme sa modlili sv. ruženec, zúčastnili sa na sv. omši a vypočuli si príhovor jednej zo sestier o ich živote a o tom, aká bola ich cesta do zasväteného života. Poobede sme mali možnosť prezrieť si Baziliku Svätého Kríža v meste.

Účelové cvičenie v prírode sa uskutočnilo za krásneho, ešte letného počasia v septembri v lokalite tzv. tisícročnej kaplnky.

Mesiac október – ako mariánsky mesiac – prežívame duchovne s modlitbou sv. ruženca a usporiadali sme aj tzv. medzinárodný ruženec, modlili sme sa túto modlitbu v tých cudzích jazykoch, ktoré sa na škole učíme – po anglicky, nemecky, taliansky a pridali sme aj latinčinu a staroslovienčinu.

Radi navštevujeme divadelné predstavenia v Spišskom divadle, naposledy to bola krásna inscenácia v divadelnom štúdiu – Storočie podľa Márie. •

MINIŠTRANTSKÁ CHATA

RADOSLAV KOLLÁR

FOTO: DÁVID LESŇÁK

Celý tento príbeh sa začal koncom školského roka 2017/2018. Vo Svätyni Božieho milosrdenstva v Smižanoch sa 30. júna konala púť miništrantov. Púte sme sa zúčastnili aj my, miništranti zo Spišskej Novej Vsi spolu s naším pánom kaplánom Tomášom Lieskovským. A keďže sme to nemali do Smižian ďaleko, putovali sme pešo. Na programe bola Korunka Božieho Milosrdenstva, prednáška,

svätá omša s novokňazmi Spišskej diecézy. Po výbornom obede nasledovala súťaž, kde si mali miništranti z jednotlivých farností pripraviť prezentáciu na tému "Práca kňaza, ktorý ma fascinuje". Bola to tímová práca. Starší miništranti pripravili prezentáciu, mladší nakreslili obrázky a napísali slohovú prácu na túto tému. A ako sa neskôr ukázalo, naša námaha nebola zbytočná a mohli sme sa tešiť z hlavnej vý-

hry 5-dňového pobytu na chate v Slovenskom raji.

A tak mal náš príbeh aj svoje pokračovanie. Nadišiel deň, keď sme sa vybrali na chatu. Perfektný program začal hneď. Doteraz neviem, čoho bolo viac, či dobrej nálady alebo batožiny, ktorú sme si brali zo sebou. Páter Klubert, ktorý organizoval celý výlet, mal pre nás hneď na začiatku prichystané prekvapenie. Predtým, ako sme prišli na chatu, sme

sa zastavili v lanovom parku. Hrdinami dňa sa stali pán diakon Patrik Mitura a pán kaplán Jozef Gorčák, ktorých sme po dlhom presviedčaní prehovorili, aby si tiež vyskúšali prekážkovú dráhu. Po tomto úvodnom dobrodružstve sme sa presunuli na chatu, kde nás čakali štyri dni plné radosti, dobrej nálady a zaujímavých aktivít. Samozrejme, každý deň sme začínali spoločnou modlitbou a vrcholom každého dňa bola svätá omša, ktorú slúžili pátri pallotíni. Nechýbal spoločne strávený čas pri futbale, zahrali sme si Bang či vyklepávačky. Zaujímavá bola aj túra na Soviu skalú a živé pexeso. No a k tomu všetkému neodmysliteľne patrí aj spoločná opekačka.

Na tomto pobyte v krásnej prírode Slovenského raja sme tak mohli načerpať niečo pre dušu, ale aj pre telo. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a priebehu tejto vydarenej letnej akcie. •

Miništranti na chate

Rímskokatolícky farský úrad

Letná 60

052 01 Spišská Nová Ves-

Kancelária: 053/442 27 77

Dekan: 053/446 82 19

rkfu.snv@gmail.com

Stránkové hodiny:

Pondelok - Piatok

9.00 – 11.00 h

15.00 – 16.00 h

Príspevky, postrehy a námety do časopisu Farská rodina posielajte na e-mailovú adresu: farskarodina@gmail.com.

Prosba o podporu farského časopisu

Vážení čitatelia!

Ďakujeme za Vašu podporu, ktorú preukazujete farskému časopisu. Keďže príspevok 0,50 € pokrýva iba najnutnejšie náklady na tlač, chceme vás poprosiť, aby ste na tento príspevok nezabúdali, pretože inak tieto výdavky nebudeme môcť pokryť. Je to váš milodar a zároveň podpora z vašej strany pre nás, ak máte Farskú rodinu radi a záleží vám na tom, aby rástla aj po obsahovej stránke.

Prosíme, nechajte svoj milodar s určením účelu v hoci ktorej pokladničke umiestnenej v kostoloch v správe Rímskokatolíckeho farského úradu v Spišskej Novej Vsi alebo ho zašlite na účet úradu: 3159552257/0200 VÚB SNV.

Nech sám Pán odmení Vašu ochotu podporiť dielo, ktoré napomáha formovaniu a zjednocovaniu farskej rodiny a slúži Bohu k oslave. Úprimne ďakujeme.

Redakcia

www.snv.fara.sk

Vydal: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi pre vnútornú potrebu.

Internet: www.snv.fara.sk. **E-mail:** rkfu.snv@gmail.com. **Redakcia:** Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi, Letná 60, 052 01 Spišská Nová Ves.

E-mail: farskarodina@gmail.com. **Zodpovedný odborný garant:** Mgr. Slavomír Gallik. **Šéfredaktor:** Mgr. Daniel Lysý, PhD. **Redaktori:** Mgr. Martin Baratoš, Ing. Viera Kubovčíková, Mgr. Monika Dobrovská, Ing. Gabriela Mitříková, PhDr. Lucia Smolejová a externí spolupracovníci a dopisovatelia. **Imprimatur:** Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, RKBÚ v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule, prot. č. 1107/11/Mj/15. 6. 2011. **Registrácia:** Ministerstvo kultúry SR, registračné číslo EV 4371/11. **Náklad:** 800 ks. **Sadzba a grafická úprava:** Mgr. Margaréta Marcinčinová. **Technické spracovanie:** PRO GRUP, s.r.o., Spišská Nová Ves Texty neprešli jazykovou úpravou. **Nepredajné.** Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. **Dátum vydania:** 12. 10. 2018 **Uzávierka budúceho čísla** 7. 11. 2018. Svoje príspevky zasielajte najneskôr do termínu uzávierky na e-mailovú adresu redakcie: farskarodina@gmail.com.

BOHOSLUŽOBNÝ PORIADOK VO FARNOSTI SPIŠSKÁ NOVÁ VES

	Farský kostol	Malý kostol	Sídliisko Mier
Pondelok	6:45 18:30	6:00 16:30	-
Utorok	6:45 18:30	6:00 16:30	17:00
Streda	6:45 12:00 18:30	6:00 16:30	-
Štvrtok	6:45 18:30	6:00 16:30	-
Piatok	6:45 18:30	6:00 16:30	-
Sobota	6:45 18:30	6:00	-
Nedeľa	8:00 9:15 10:30 18:30	6:00 7:30 9:00	8:00 9:15 10:30

	Nemocnica	Domov dôchodcov
Sobota	16:00	-
Nedeľa	-	9:15

Sviatosť zmierenia sa vysluhuje pri ranných a večerných svätých omšiach.

Mimoriadne zmeny v programe bohoslužieb budú oznámené na nedeľných svätých omšiach.

Milí kamaráti,

prežiť čas so starými rodičmi je veľká zábava a úžasné dobrodružstvo. Aj príbeh malého Jožka s Evičkou je toho dôkazom.

Jožko, vyber prosím fotoalbum z police a zaspomínajme si na naše prázdniny, prosí sestrička Evička. Myslíš čas u starých rodičov na dedine? Áno. – Pozri, tu si s dedkom v dielni, kde ste vyrábali rôzne majstrovské diela. Leto bolo horúce a je dobré, že ich domček stojí vedľa potôčika. Strávili sme pri ňom veľa času. S dedkom sme postavili na potoku hať, v ktorej sme sa kúpali. Bolo tam lepšie ako v aquaparku. – Tu je na fotke vodný mlyn, ktorý sme s dedkom vyrobili. Aha, pamätáš na preteky plachtencov? Aj tie vyrobil dedko. S dedkom bolo super aj v lese na hubách. Bola to zábava, keď nám poukazoval rôzne skryšy zvierat. Videli sme zblízka sovu, či kunu. – Už sa môžeš pridať aj ku skautom, lebo stopy zvierat už máš v malíčku, zasmiala sa Evička.

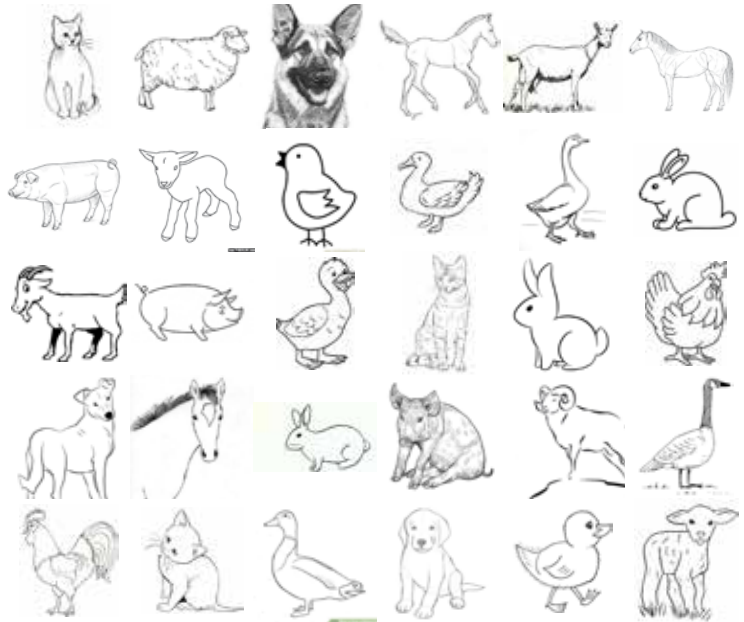
Babka nás naučila rozoznávať liečivé bylinky, zbierali sme čučoriedky, či sladké maliny. Pozri, tu je fotka, na ktorej máme fúzy od čerstvého mlieka, ktoré sme vypili po sladkých lekvárových buchtách. Lepšie som nejedla, to len babka vie tak chutne variť a piecť. Vieš, to bude asi tým, že si všetko spolu s dedkom vypestujú, vraví Jožko. A tu si s babkou vyšívala svoj prvý obrázok. Áno, krížikový steh mi ide veľmi dobre, chváli sa Evička. Vieš čo, myslím, že to boli naše najlepšie prázdniny. Už teraz sa teším na ďalšie. Poď, zavoláme starkým ako sa majú, určite je aj im za nami smutno.

Ak aj vy máte podobné zážitky, určite mi dáte za pravdu, že starí ľudia sú studnicou múdrosti. Veľa toho prežili a vedia, čo je v živote dôležité. Nezabúdajte na nich, majte ich v úcte. Pretože už nemajú toľko síl, vo všetkom im pomôžte. Veď to nestojí až tak veľa pomôcť im s ťažkými nákupmi, či pustiť ich sadnúť si v autobuse. Určite ich poteší aj vaša návšteva, veď nikto nechce byť v živote sám. Z ich spomienok sa môžete veľa naučiť. Nezabúdajte na to, že aj vy raz budete starí a všetko, čo dáme iným, sa nám raz vráti.

Vaša Vranka Danko

ÚLOHA 1

Starí rodičia na dedine chovajú rôzne zvieratá. Vyfarbi rovnakou farbou zvieracie rodinky.

ÚLOHA 2

Jedno domáce zvieratko sa pred nami skrylo. Ktoré to je, zistíš, ak vyčiarkeš mená zvieratiek na obrázkoch.

